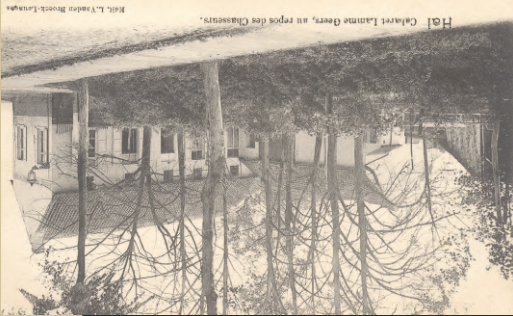

CONSCIENCE ACHTERNA

VU.vzw den AST, Melboom 16, 1500 Halle. Niet op de openbare weg goeden.

Lamme Geerts,
Herberg
ca. 1905.

Het Hendrik Consciencepad loopt van Halle over Dworp tot in Beersel en bestaat sinds 1932. Het werd in 1935 ingehuldigd als het eerste bewegwijzerde wandelpad van de 'Vlaamische Toertienbond', met als thema de schrijver Hendrik Conscience en zijn roman 'Eene Verwarde Zaak' (1874). Het volgt letterlijk het spoor van Hendrik Conscience, die al wandelend in de Zennevallei! inspiratie opdeed voor zijn romans. Deze route is niet langer bewegwijzerd, maar gaat nog steeds langs enkele prachtige plekken in de Zennevallei.

Conscience Achterna

1 De herberg 'Lamme Gisz'

(Ninootsesteenweg 231, 1500 Halle)

Deze herberg bestaat al sinds 1852. Conscience verbleef er in de zomer van 1881 bij Guillaume Geerts - vandaar 'Lamme Gisz'. Hij kon er in alle rust werken aan zijn herbarium. Maar soms kwam er een muziekvereniging langs om Conscience te huldigen, en dan was er een menigte van vele honderden bewonderaars. Van hieruit ging Conscience vissen in de vijver van Vlieren met zijn kleinkinderen. In 1932 werd aan de zijgevel een gedenkplaat onthuld.

© den AST, Halle

2 Standbeeld Servais

(Grote Markt, 1500 Halle)

In het midden van de Grote Markt prijkt het standbeeld van de Haise cellist François Servais (1807-1866), die heel Europa heeft afgereisd. In Conscience's roman 'De Burgers van Darlingen' (1861) komt Servais uitgebreid ter sprake. Een van de personages speelt "een der schoonste stukken van den beroemden Belgischen meester Servais". Het standbeeld staat er sinds 1871, dus heeft Conscience het zeker gezien. Conscience's schoonzoon Gentil Anthenuis kende Servais' zonen Franz en Joseph, die nog in Halle woonden.

© den AST, Halle

Standbeeld van François Servais op de Grote Markt, ca 1900.

Gedenksteen in de zijgevel van het historisch stadhuis van Halle.

© den AST, Halle

3 Het Historisch stadhuis van Halle

(Grote Markt, 1500 Halle)

In het renaissancestadhuis werkte Gentil Anthenuis als vrederechter van 1877 tot 1882. Hij ondertekende meer dan 1000 aktes voor het kanton Halle, dat zeventien gemeenten omvatte. In de zijgevel van het stadhuis werd in 1912 een gedenksteen voor Conscience ingehuldigd, in aanwezigheid van zijn dochter Marie.

Historisch stadhuis van Halle, waar Gentil Anthenuis werkte als vrederechter (litho Joseph Hoolans, 1864).

© den AST, Halle

8 Molen De Becker

(Sint-Laureinsborreweg 10, 1653 Dworp)

We wandelen via een kleine brug over de Molenbeek, die met haar groot verval heel wat watermolens aandreef. De derde molen op onze weg is de molen De Becker in de huidige Sint-Laureinsborreweg. In de roman is dat het huis van de familie Roosens, waar ook de lieflijke Cilia woonde, op een boogschuit van de hoeve van de familie Couterman.

© Heemkundig Genootschap "Van Witheren", Beersel

9 Begijnenbos

(Kruispunt Oodsebrook-Begijnbosstraat)

De personages uit het boek wandelen van Dworp naar de kermis van Beersel. Over de Solheide via de Bruineputstraat en de steile helling van de Wortelenberg bereiken ze het Begijnenbos. Het is een vrij groot bos gelegen tussen de Bruineput en de Meigemheide. Na enige tijd komen ze op een hoogte met een adembenemend zicht op de Zennevallei. Urbaan zegt: "O, God, Cilia, wat is het hier toch schoon!".

Parochiekerk Sint-Lambertus, 1975.

© Suzanne Van Aershot

10 Dorp van Beersel

(Herman Teirlinckplein, 1650 Beersel)

De verloofden Cilia en Urbaan komen aan op de kermis van Beersel, vergezeld door hun beide vaders. Aan de Sint-Lambertuskerk ter hoogte van de herberg De Zwaan staan de schutters van de Sint-Sebastiaansgilde klaar om in stoet te vertrekken richting de wipschieting. Marcus Cops, rivaal van Urbaan, komt volledig dronken het feest verpesten.

Hier sluiten we de wandeling af. Terugkeren van Beersel naar Halle kan via de trein of via de lijnbus R54 (Halte Beersel Centrum tot Halte Station Halle).

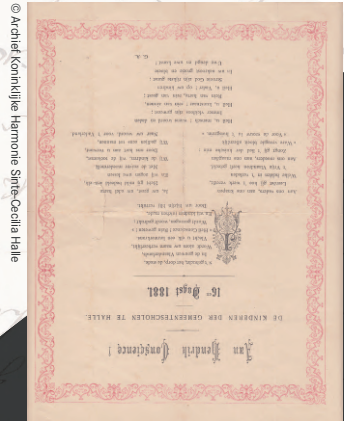
Tekst: Peter François

Publicatie: 2024

4 De Gemeenteschool

(Oudstrijdersplein 18, 1500 Halle)

Waar nu het huidige stadhuis staat, stond vanaf 1872 de 'Gemeenteschool nr. 1'. Conscience's kleinzoon Hendrik ging er naar school bij hoofdonderwijzer Jean-Baptiste Vanden Broeck, een vriend des huizes. De onderwijzer kreeg een onderkend portret en enkele boeken van Conscience. Op 14 juli 1881 organiseerden de onderwijzers van Pajottenland en Zennevallei een grote hude voor Conscience en op 16 augustus 1881 zongen de schoolkinderen ter ere van hem.

Portret Conscience door Florimond van Loo, 1881. Niet opdracht aan Jean-Baptiste Vanden Broeck.

© Archief Koninklijke Harmonie Sint-Gedalia Halle

Gentil Anthenuis, Aan Hendrik Conscience! De kinderen der Gemeentescholen te Halle, 1881.

© den AST, Halle

6 Gravenkasteel Dworp

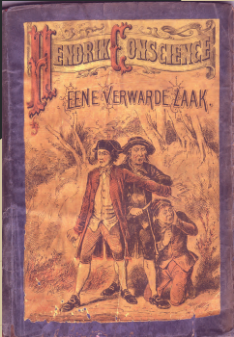
(Alsebergsesteenweg 676, 1653 Dworp)

Conscience's roman 'Eene Verwarde Zaak' (1874) speelt zich af in 1741 in Dworp en Beersel. Vader en zoon Couterman werden beschuldigd van de moord op Marcus Cops. Het Gravenkasteel had toen nog torens langs weerszijden van de ingangspoort. In de kerken van die torens zaten de Coutermans opgesloten in afwachting van hun proces.

Dat Halle, Dworp en Beersel bij naam genoemd werden in 'Eene Verwarde Zaak' is eerder uitzonderlijk. Conscience gebruikte meestal fictieve namen, hoewel de beschrijvingen vrijwel altijd overeenkwamen met bestaande situaties.

Gravenkasteel, ca 1699.

Tekening van Edward Dujardin voor Eene Verwarde Zaak, 1874.

© Heemkundig Genootschap "Van Witheren", Beersel

7 VTB-plaat en schandpaal

(Alsebergsesteenweg 612, 1653 Dworp)

Aan de voorgevel van het voormalige gemeentehuis van Dworp hangt nog een plaat van het oorspronkelijke Consciencepad uit 1935. Vroeger stond hier een kerk, met centraal op het dorpsplein een schandpaal of 'kake' zoals de schrijver het noemt. Met dat prestigeobject wou de dorpsheer vooral zijn gezag bevestigen. Nu staat de schandpaal rechts van het oud-gemeentehuis.

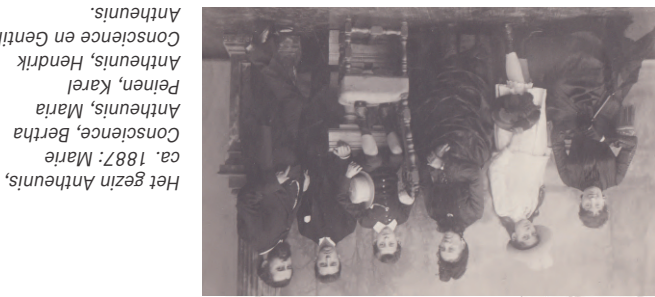

Schandpaal van Dworp.

Oorspronkelijke wegwijzer van het Consciencepad, 1935.

© den AST, Halle

Het gezin Anthenuis, ca. 1887: Marie Conscience, Bertha Anthenuis, Maria Peinen, Karel Anthenuis, Hendrik Conscience en Gentil Anthenuis.

© Letterenhuis, Antwerpen

5 Het huis van Gentil Anthenuis

(Louis Theunckensstraat 6, 1500 Halle)

Gentil Anthenuis woonde met zijn gezin vanaf 1880 zo'n 100 meter verder dan de Gemeenteschool, in een huis dat nog steeds bestaat (de huidige Louis Theunckensstraat 6). Anthenuis vulde zijn vrije tijd met dichtten, zingen en componeren. Zijn bekendste werk is 'Ik ken een lied', op muziek van Willem De Mol, waarvan tienduizenden exemplaren verkocht zijn.

Afstand 14,4 km (20.572 stappen)

1

De herberg 'Lamme Gisj'

Ninoofsesteenweg 231, 1500 Halle

2

Standbeeld Servais

Grote Markt, 1500 Halle

3

Het Historisch stadhuis van Halle

Grote Markt, 1500 Halle

4

De Gemeenteschool

Oudstrijdersplein 18, 1500 Halle

5

Het huis van Gentil Antheunis

Louis Theunckensstraat 6, 1500 Halle

6

Gravenkasteel Dworp

Alsebergsesteenweg 676, 1653 Dworp

7

VTB-plaat en schandpaal

Alsebergsesteenweg 612, 1653 Dworp

8

Molen De Becker

Sint-Laureinsborreweg 10, 1653 Dworp

9

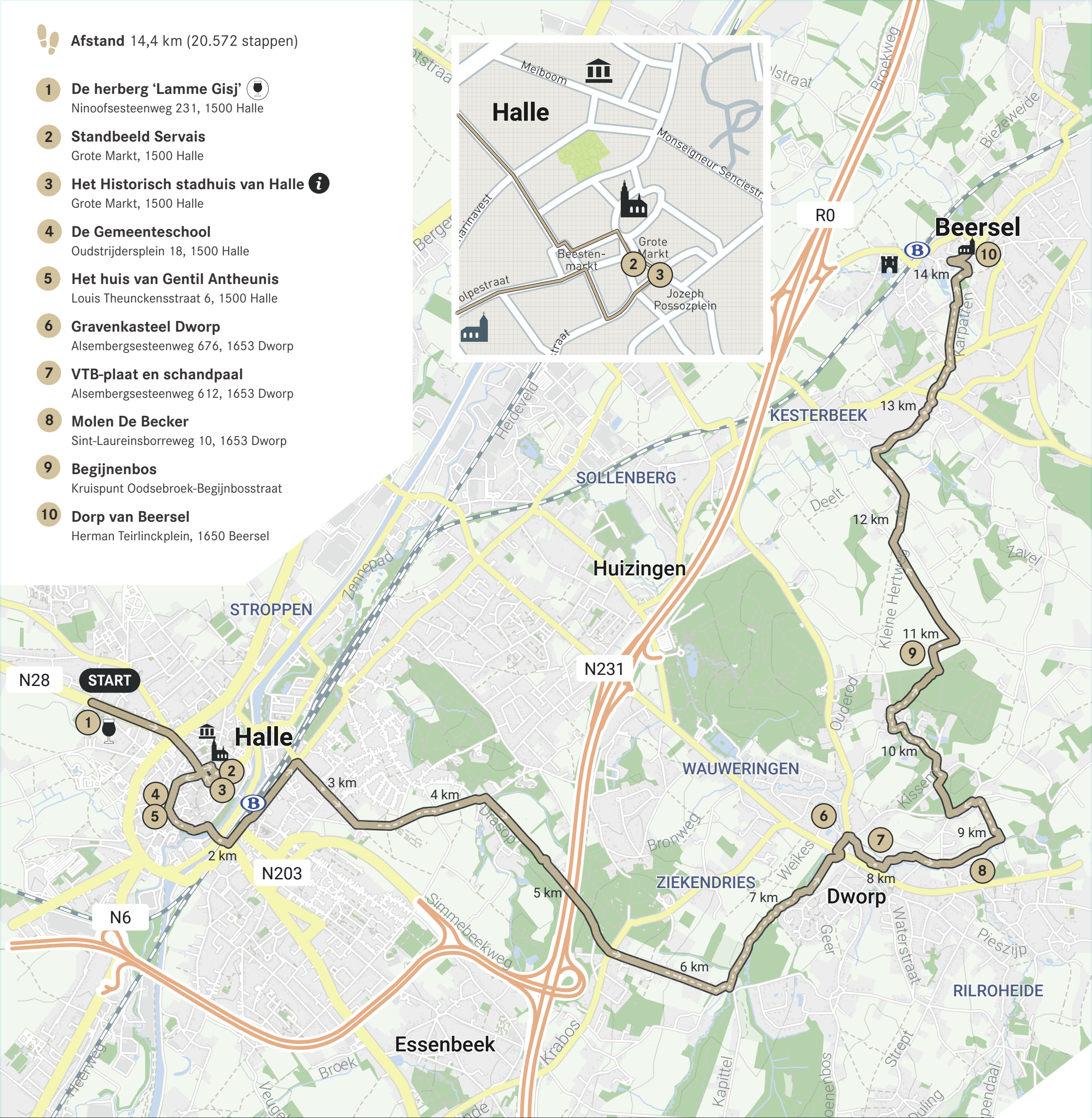
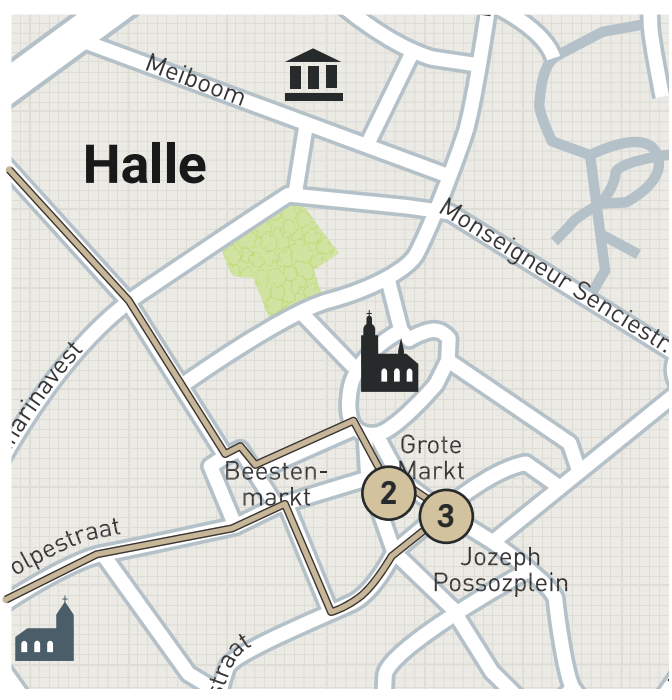
Begijnenbos

Kruispunt Oodsebroek-Begijnenbosstraat

10

Dorp van Beersel

Herman Teirlinckplein, 1650 Beersel

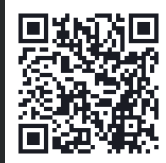

Als je de Erfgoedapp niet gebruikt, kun je de **route downloaden op RouteYou of de bovenstaande kaart volgen**.

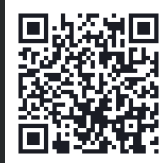
Scan de **QR-code op elke locatie** om de bijbehorende filmpjes te bekijken.

Halle

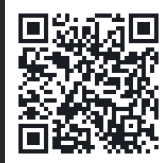
1

2

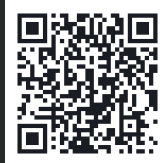
3

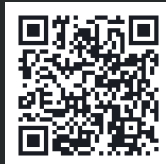
4

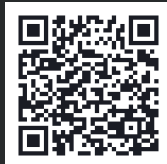
5

6

7

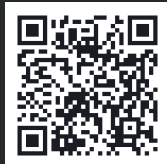
8

9

10

RouteYou

Meer info via de erfgoedapp

Download de gratis erfgoedapp

Open de erfgoedapp

Tik op het scan-icoon en scan deze QR code om de wandeling te starten

Tik op het kaart-icoon voor alle punten en de route.

